Η λέξη που καίει (Κώστας Τσιρόπουλος)

Categories : ΣΤΟΧΑΣΜΟΙ

Date : 6 Μαΐου, 2010

Υπάρχει μια λέξη που αγκυλώνει, που τρυπά τις συνειδήσεις σήμερα, μια λέξη που ενοχλεί, που προκαλεί έξαψη, λοιδορία, εχθρότητα, μίσος τυφλό, μια λέξη που καίει, που εξαγριώνει τους πολλούς των καιρών μας, λέξη-καρφί, λέξη-μαχαίρι, λέξη-πυρακτωμένη βουκέντρα που εξεγείρει, που ερεθίζει, που γεννά μανία σατανική και λύσσα.

Δεν πρόκειται για τις τρέχουσες ή τις νεόκοπες λέξεις της πολιτικής προπαγάνδας και της δημοσιογραφικής αοριστολογίας. Αντίθετα, είναι λέξη παλιά κι όμως αιώνια επίκαιρη, λέξη που πιάνει πολύ χώρο στη ζωή μιας κοινωνίας, όποιας κοινωνίας, όποιου πολιτικού συστήματος γέννημα κι αν είναι αυτή, λέξη που πάνω της στηρίζεται η ζωή κι ο θάνατος, δυναμική, εκρηκτική, τελεσφόρα, ερεθιστική. Είναι η λέξη: **Θεός**.

Ποτέ άλλοτε οι άνθρωποι δεν τον είχαν μισήσει, δεν τον είχαν αρνηθεί και δεν τον είχαν καταδικάσει σε θάνατο με τέτοια λυσσαλέα επιμονή και τόσο αβυσσαλέο μίσος, όσο στη δική μας εποχή. Και ποτέ άλλοτε οι άνθρωποι δεν είχαν, όσο οι άνθρωποι της εποχής μας, την ανάγκη του Θεού. Γιατί τώρα όχι πια μοναχικές συνειδήσεις αλλά ολάκερες κοινωνικές ομάδες, στρώματα λαού, αυτή η ίδια η ιστορία για πρώτη από τότε που πλάστηκε ο κόσμος φορά, ζουν με τόσο εξουθενωτική ένταση κι ενάργεια οριακές καταστάσεις, καταστάσεις που συντρίβουν θεσμούς, μορφές ζωής, τύπους κοινωνιών, καταστάσεις που υψώνουν το φάσγανο του ολοκληρωτικού θανάτου της ελευθερίας του ανθρώπου — θανάτου αυτού του δεύτερου, όχι λιγότερο τραγικού.

Όσοι αγρυπνούν, πιστοί, δύσπιστοι, ολιγόπιστοι ή και άπιστοι, επισημαίνουν πια με κατάθλιψη κι ένα αίσθημα δεινής ηθικής αμηχανίας πως ο κόσμος θα καταστραφεί αν δεν ξανακερδίσει ο άνθρωπος μέσα του νόμο ηθικό, αν δεν ξαναστηριχτεί σε μιαν Αρχή που να αναδομήσει τον κόσμο και να ανακαθορίσει τις προσωπικές σχέσεις των ανθρώπων και τις σχέσεις της κοινωνίας. Ο κόσμος θα χαθεί και ο άνθρωπος θα βυθιστεί στη βαρβαρότητα χωρίς Θεό.

Ύστερα από τις φωταψίες της Αναγέννησης, τα πυροτεχνήματα του Διαφωτισμού, τις ιαχές του επιστημονικού καλπασμού και της τεχνολογίας του αιώνα μας, να που βρισκόμαστε πάλι στην πικρή ανάγκη ν’ αναθεωρήσουμε τη δομή του κόσμου και να την ξανακάνουμε θεοκεντρική, αν δεν είμαστε αποφασισμένοι ν’ αυτοκτονήσουμε.

Μια τέτοια δομή όμως, προϋποθέτει πως η λέξη Θεός θα ξανακερδίσει την κοινωνική και υπαρξιακή της εγκυρότητα που ο καιρός της αποστασίας προσπάθησε να της αφαιρέσει.

Ακριβώς, αύτη τη στενή, τη δύσκολη ώρα, την ώρα της μεγάλης ταπείνωσης του ανθρώπου της ατομικής εποχής, με τις δαντικές πυρηνικές φωταύγειες, κολλημένοι κυριολεκτικά στον τοίχο από την αποτυχία τους, οι άνθρωποι των καιρών λυσσούν όταν ακούν τη λέξη του Θεού. Να ξανάρθει Αυτός; Να ξαναεφορεύσει Αυτός ολόκληρη τη ζωή; Αυτός που τον διώξαμε, Τον καταδικάσαμε, Τον εκτελέσαμε;

Το μίσος εναντίον του Θεού, το μίσος εναντίον της λέξης -γιατί ποιός, στ' αλήθεια, ταλαίπωρος έχει τη δύναμη να μισήσει το Θεό; -εξακτινώνεται και εναντίον όσων εκφράζουν με λόγο ή μ' έργο το Θεό.

Εμείς που μ' όλες μας τις καταθλιπτικές αδυναμίες, τα λάθη, τη μηδαμινότητά μας, τολμούμε ακόμα να πιστεύουμε στο Θεό, ζούμε μια κατάσταση αληθινά παράλογη: υπάρχουν άνθρωποι, υπάρχουν δυνάμεις που μας μισούν έστω κι αν δεν μας είδαν ποτέ, έστω κι αν ποτέ οι δρόμοι μας δεν αντάμωσαν, έστω κι αν δεν έχουμε καμιά σχέση με τα ενδιαφέροντα, τις βλέψεις, τις μανίες τους. Μας μισούν μόνο γιατί ξέρουν πως εμείς πιστεύουμε σ' αύτη τη λέξη που τους τρυπά, που τους καίει, που τους αναστατώνει. Μας συκοφαντούν και μας λοιδορούν γιατί εμείς, με το αγκίστρι Εκείνου στην καρδιά, όπου κι αν πάμε, όσο κι αν περιπλανηθούμε, ξέρουν πως έχουμε το δικό Του γνώρισμα πάνω μας, το βλέπουν ίσως, το μυρίζονται. Και δεν μας το συγχωρούν.

«Το μεγάλο Θέατρο του κόσμου» του Καλντερόν, είναι σήμερα θέατρο και της οικουμένης και της μοναχικής μας ψυχής. Εδώ ο αγώνας κορυφώνεται. Και κορυφώνεται κι η αγωνία του κόσμου, σ' Ανατολή και Δύση, σε Βορρά και Νότο, όταν παλεύει να σβήσει τη λέξη αυτή, να ξεφύγει από το νόμο της Δημιουργίας. Η αγωνία αυτή σ' αναφορά προς το Θεό, συνιστά την κρίση του πολιτισμού μας και την αχίλλεια φτέρνα της Δύσης. Πάνω στη λέξη αυτή, σ' αυτή την μαλτεζόπετρα συντρίβονται άνθρωποι, ιδεολογίες, κοινωνικά συστήματα, διεθνείς άπατες, ψευδαισθήσεις.

Εμείς οι θνητοί, με το θάνατο να χτυπά σα βόμβα ωρολογιακή στο κορμί μας, στις φλέβες μας, θέλουμε ν' αρνηθούμε το Θεό. Κι αρνούμαστε τον εαυτό μας. Θέλουμε να χτυπήσουμε το Θεό και χτυπούμε τους άλλους ανθρώπους, και πληγώνουμε τον εαυτό μας. Θέλουμε να υψώσουμε χωρίς Αυτόν ειρήνη, ελευθερία, πολιτισμό, και βυθιζόμαστε στη θανάσιμη αγωνία της ιστορίας.

Η λέξη αυτή καίει, φωτίζει, συντρίβει, εγκαρδιώνει. Είναι του ανθρώπου η λέξη, της μύχιας αλήθειας του, της αγάπης η λέξη.

(Πηγή: vatopaidi.wordpress.com)